

EL LLENGUATGE

En tal

10/1/1978

No existeixen, en català, noms pròpiament equivalents als del castellà «Fulano», «Zutano» i «Menganano», amb què es designen persones com si fossin determinades, sense que realment ho siguin. (Els que puguin existir tenen una aplicació molt reduïda, amb un valor més aviat paremiològic). En aquests casos, doncs, cal recórrer a l'adjectiu tal. **escrit aleshores amb una majúscula inicial i precedit de l'article personal, en, és a dir, en Tal:** Hem de redactar un document que digui: En Tal es compromet a pagar... I si és que cal designar encara una segona persona d'aquesta manera aparentment determinada, **es pot recórrer a la fórmula en Tal altre:** Aleshores es va excusar dient que no ho havia dit en Tal sinó en Tal altre.

El mateix terme, naturalment, es pot fer servir, en casos semblants, per a la designació de coses, sense, aleshores, l'article personal, i precedint el nom comú corresponent: Va haver de confessar que ho havia llegit a tal llibre. **També existeixen els conjunts tal i tal i tal o tal:** No podem admetre les seves vaguetats: cal que ens digui que vindrà tal i tal dia. I, anàlogament, **fent referència a persones:** Sempre parlava de tal personatge, com si fossin íntims amics. No sabia dir res sense citar tal o tal autor. **Es consideren, en canvi, inadmissibles, els conjunts «tal i qual» i «tal o qual».** El mot qual, **contraposat a tal, és només correcte en l'expressió tal qual, que significa «sense cap modificació»:** Hi vam tornar al cap de molts anys i ho vam trobar tal qual. I encara cal afegir-hi que el mot tal pot usar-se significant «tal cosa», ús que té una especial manifestació en la paremiologia: Tal faràs, tal trobaràs.

Amb la mateixa funció que tal i tal (o tal o tal també es fa servir el conjunt dels demostratius aquest i aquell: Sempre es presenta algun dubte sobre aquesta o aquella grafia.

ALBERT JANE